

Arno Haft

toming van de vliegers werd gewerkt. We zagen een vlieger in een boom hangen en een ijverige Arno Haft die toomlijnen verandert. Arno Haft was een vaste schrijver in het blad 'Mechanikus' in de periode 1956-1960. Hij publiceerde er bouwplannen van zijn 'libelle', vogelvlieger en de 'vliegende schotel'. De collectie van Arno Haft is vlak voor zijn dood in 1998 overgedragen aan het Hamburger museum. Voor Hans Snoek en de andere Noord-Duitse vliegeraars is dat nu een bron van teleurstelling: de collectie blijkt volkomen ontoegankelijk te zijn!

De 'Eddy'

William Abner Eddy (1850-1909) was accountant, journalist, zelfontwikkeld wetenschapper, vliegeraar en uitvinder van één van de meest bijzondere vliegers ooit. De 'Eddy-kite' noemen we die, of gewoon de 'Eddy'. Tijdens de workshop bouwden alle deelnemers hun eigen 'Eddy'. Dankzij de uitstekende voorbereiding van Frank Schulz en Holm Struck was dat mogelijk. Ze hebben voor iedereen een set van de metalen verbindingen gemaakt. Ook is al het andere benodigde materiaal er bij: schroefoogjes, enkele ringen, een hulpinstrument voor de mon-

tage, hennep touw en natuurlijk het vliegerdoek van ongebleekte katoen. Daarnaast delen ze een uitgebreide handleiding uit. Gedurende de hele zaterdag waren vrijwel alle deelnemers aan het werk met het meten, naaien en construeren van de 'Eddy-kite'. De organisatie had gezorgd voor een voorbeeld in alle zaaltjes waar we werken en vijf mensen die al ervaringen hadden met deze vlieger en die advies konden geven. Tijdens dit werk ontstond continu discussie over het gebruikte materiaal en de gekozen constructies. Natuurlijk wisten we allemaal dat we niet werkten met het oorspronkelijk gebruikte hout. Er is geen Sitka gekozen maar Meranti omdat dat beter verkrijgbaar is. Ook de gebruikte aluminium ringen staan bloot aan kritiek: dat gebruikte men niet rond 1900. Het touw waarmee wij de bespanning maken is toentertijd waarschijnlijk ook niet gebruikt. Toen zal een lichte staalkabel of pianosnaar gebruikt zijn. Ook over de wijze waarop het doek wordt gezoomd zijn de meningen behoorlijk verdeeld. Een belangrijk verschil is natuurlijk ook dat wij onze vlieger willen kunnen afbreken en opbouwen, terwijl Eddy zijn vliegers ondermeer maakte op Blue Hill, het meteorologisch station nabij Boston

USA. Daar werd een vlieger eenmaal opgebouwd en vervolgens opgeslagen, dagelijks gebruikt en pas bij beschadiging of verlies werd een nieuwe gemaakt, tenzij reparatie mogelijk was. Ook was men waarschijnlijk meer gefocust op vlieggedrag en meteorologisch gebruik dan op technische uitvoering van de zomen, naden en dergelijke.

In het hele gebouw stonden aan het einde van de zaterdag middag de vliegers, geraamtes en de zeildoeken. Uiteindelijk werd, voor wie dat wilde, ook het bedrukken van de vlie-

gers mogelijk door de sjablonen van Richard Schubert en de instructies van Frank Schulz. Vrijwel iedereen gebruikte die, hoewel de meeste deelnemers die liever op de vliegerzak aanbrachten dan op de 'Eddy' zelf.

Eddy's historie

De huidige beheerder van het Drachen Archiv, Detlef Griese, liet in zijn presentatie beelden zien van Eddy en zijn vliegers. De tweede helft van de negentiende eeuw was een turbulente tijd in de VS. De burgeroorlog, de enorme aantallen immigranten en de afschaffing van de slavernij zijn mede bepalend voor het tijdsbeeld hierbij. In die periode gebruikte men in Amerika vooral de 'Barndoorkite' in verschillende groottes. Dat is een vlakke ongelijkzijdige zeshoekige vlieger die een lange staart nodig heeft om stabiel te vliegen. Voor wetenschappelijke doeleinden was een hoge vlucht nodig waarbij vaak een trein van vliegers werd gebruikt. De staart van de 'barndoorkite' zat daarbij in de weg. Eddy zocht naar een vlieger die zonder staart ook stabiel vloog. Toen hij voor zijn werk de wereldtentoonstelling in Chicago bezocht, kwam hij terecht in een Javaans dorp, waar ook een vlieger-